

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Historia Scholastica Magistri Petri comestoris sacre
scripture seriem breuem nimis [et] obscuram elucidans**

Petrus <Comestor>

Argentine, 1503

VD16 P 1829

De exploratorib[us] [et] raab. ca. ij.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30892

Incipit prefatio in historia libri Josue

Liber iosue

La noie autoris censet q̄ z iohannes dicit est. Nam iosue z iohannes idē est nomē. Cognominat⁹ est autē a p̄re iohannes naue vl' iosue ben num. i. fili⁹ naue vel fili⁹ num. qd̄ idē est. Cognominatus est autē sic. ad differentia iohannis filij syrach nepotis iesu magni sacerdotis: q̄ sc̄psit ecclesiasticū. Et nota q̄ fm̄ hebreos hic incipit sc̄os ordo veteris testamēt. Qui distinguit vet⁹ testamētū in tres ordies. Primū vocat legē. sc̄dm̄ p̄phas. tertiu agiographa. In lege ponūt q̄ncz libros moysi. In p̄phetis octo iosue. iudicū. samuel. malachim. elai am. hieremia. ezechiele. cū. p̄phetas. In agiographis ponūt nouē libros veteris testamēt. Qui sup̄sunt. hi dicunt agiographa. i. sanctorū sc̄pta. qd̄ nomē cōe ē oibz sacre scripture libris Et qz hi nouē nō habuerūt emineciā p̄ ceteris fm̄ quā agnoscant: cōmuni noie cōtentū sunt. sicut hoc nomen cōfessor generale est omnium sanctorū z tū quidā illoz fm̄ eminentiā aliquā quam habēt alijs noibus censent. dicitur alij apostoli. alij martyres et h̄mōi. In hūc etiā modū vltim⁹ ordo angeloz cōmuni noie oim̄ nūcupat. Origenē. autē fm̄ grecos i p̄mo ordine se p̄re ponit libros: addens pentateuco iosue z iudicū. et vocat ordinē illum heptateucū. ab hepta qd̄ est septē. et teucos qd̄ est volumē. In quocūqz autē ordine sit liber iste historia non mutatur.

De Josue. Capítulum. I.

Actus est autem

f post mortē moysi z quiescēte locutus ē dñs ad iosue filiū num. Moyses seru⁹ meus

mortuus est Surge z transi iordanē hūc: tu et ois populus tecū. sicut fuit cū moyses ero z tecū. Eadē q̄ moysi p̄miserat: eisdē fere p̄bis p̄misit ei. et eisdē terminos terre p̄missionis descripsit. Et nota. qz cū dixit: moyses mortuus est. suggillauit errozē quorundā dicentiu moysen raptū cū helia esse et enoch. qm̄ nullū vestigiū moysi eius relictū est. Quā addidit. fuus me⁹: destruit z alioz errozē dicentiu moysen damnatū eternaliter. p̄t aq̄s cōtradictionis. Quā dicit. surge. locutio est et nō sensus. Nō em̄ credend⁹ esset sedisse vl' lacuisse cū loqueret ei dñs. Tūc p̄cepit iosue populo p̄ cones. Preparate vobis cibaria qm̄ post diē tertiu trāsibitis iordanē. Qd̄ de cibarijs alijs q̄s de māna intelligēdū est: qd̄ in tertiu diē refuari nō poterat. Hoc de humano consilio dicit iosue. Neqz em̄ transferit iordanē vsqz i diē septimū. Exploratores ei q̄s tūc misit p̄ triduu morati sūt: post quoz reditū triduo expectauit plus diminutionē aquaz. z p̄parauit sibi cibaria iuxta mandatum iosue. Permisit q̄ dñs vt ait Augustin⁹ errare iosue ne deciceps sille aliqd̄ sine diuio consilio aggredere. p̄sertim cum dñs dixisset moysi in electioe ei⁹: iosue succedet tibi. p̄ eo siqd̄ agere voluerit: eleazar cōsulet dñm. Quā autē errauerit patet. Ignorabat em̄ vtrū i tertium diē nubes attolleret: sine cui⁹ motu nō mouerent castra. Quidā tū asserūt h̄ p̄ anticipatōe dictū. nec mandatū esse a iosue: do nec redierūt nunciū.

De exploratoribz z raab.

Capítulum. II.

Fit ergo iosue

m duos exploratores d̄ sethim in hiericho: ipe p̄o interim mouit castra. z metat⁹ est ea spacio. xl. stadiorū a iordanē. Exploratores autē sub simulatioe familiaritatis diligēter p̄siderauerūt urbē: z inuēnita loca ei⁹. In vespera declinauerūt in domū raab meretricis: q̄ iuxta erat muro z porte ciuitatis. Punctatū est at regi hiericho cenantī viros exploratores esse. Qui cum misisset ad raab vt educeret eos: absconderat eos in stipula lini quā siccabat supra murū: mentiens eos egressos cū clauderet porta. Dicit qz nūcijs. Persequimini eos p̄ viā iordanis z cōprehendet. Tūc ascendēs ad viros q̄s operuerat: dixit eis. Noui q̄ tradet vobis

ram hanc ex his q̄ audimus pro vobis facta a dño. Jurate ergo mihi p̄ dñm, vt quō ego feci vobis misericordiā: sic et vos faciatis mecum et cū vn̄uersa domo patris mei: vt saluetis aias nostras et vn̄uersa q̄ possidemus. Et illi iurauerūt. Tūc dimisit eos mulier p̄ funē coccineū de fenestra domus q̄ habebat muro: et ait eis. Latitate in montanis tribus diebus donec redeant q̄ vos persequuntur. Qui dixerūt ei. Nō tenebimur iuramento si nō collegeris cū capiet civitas oēm domū tuā tecū: et ligaueris funē hūc in fenestra: vt si signo domū tuā cognoscam. Quicumq̄ ostiū domus tue egressus fuerit: sanguis ipsius erit in caput eius: et nos erim⁹ alieni. Itaq̄ post tres dies rediit exploratores ad iosue: narrātes oīa q̄ sibi acciderāt Josue vero et eleazar et maiores populi ratum habuerunt iuramentū eorum.

De transitu iordanis.

Capitulum. III.

Diebus tribus evolūtis dixit iosue ad populū. Sanctificamini: cras enī faciet dñs inter vos mirabilia. Diluculo vero dixit ad sacerdotes. Tollite arcam: et p̄cedite populū spacio cubitoꝝ duoz milium vt videri possit ab vn̄uersis. Cumq̄ intraueritis partē iordanis: siccabit instar pauimentū. Cumq̄ p̄cederēt sacerdotes cū arca: sequebat vn̄uer. a multitudo paruulū et mulierū in medio collocatis. p̄cedebatq̄ ruben et gad. et dimidia tribus manasse s̄m q̄ pmiserāt moysi. Et erāt et milia armatoꝝ. In paralipomenon legitur t̄m. l. in q̄ multa vicia scriptoꝝ deprauata sūt. Accedētes autē ad iordanē: reppererūt eū immeabilē. Plus enī solito tempore triticee messis excreuerat. tum pro solutiōe nitium facta in montib⁹. tum p̄pter imbrem serotinum nouiter datum. Cumq̄ intrassent sacerdotes aquā: steterunt aque ascendētes: et instar montis intumescētes apparebant. p̄cul ab vrbe que vocat adon: vsq̄ ad locum qui dicit sarthan. Inferiores vero aque descendērūt in mare mortuū vbi quinq̄ ciuitates sumerse sunt sodoma et alie. Sacerdotes autē stabāt in medio fluminis cum arca donec vn̄uersus populus per arentē aluuium p̄transiret. Tunc elegit iosue duodecim viros: singulos de singulis tribub⁹ qui tu-

lerunt de loco vbi steterant sacerdotes duos decim lapides iuxta numerū filioꝝ israel in sicco. De sicco vero retulerūt in aluuiū. alios duodecim in acruū memoriale translatos eoz. et sunt ibi vsq̄ in hodiernū diem. Ad quos iohannes credidit demonstratiōes fecisse cum dixit. Potens est dñs de lapidibus istis suscitare filios abrae. Tamē super mattheū legit. ad illos quos iosue trāsserit de iordane fecit. Cumq̄ transisset popul⁹ et arca post eos: reuerse sunt aque in aluuiū suū. ascenditq̄ popul⁹ de iordane primo mense: decima die p̄mi mensis: tollētēq̄ secū duos decim lapides fluminis castrametati sūt in galgalis p̄ stadia decē ab hiericho ad orientem. q̄nquaginta vero stadijs a iordane. Josue autē p̄struxit altare dño de lapidib⁹ q̄s tulerāt de iordane: et sup illud postea sacrificauit deo. Et nota q̄ sic legit i chronis eusebij s̄m hebreos. ille annus erat iubileus. et erat quinquagesimus primus inter iubileos: q̄si fluxissent ab initio mundi anni duomilia. d. l. singulis iubileis per q̄nquagenos annos deputatis. Scdm. lxx. vero longe plures anni fluxerant ab initio mundi. Beda q̄z in chronis suis ponens numerum annoz s̄m hebraicā veritatem: probat de predicta summa annoz septē annos defuisse. als defluxisse.

De circuncisione in galgalis.

Capitulum. IIII.

De tempore et

e p̄cepto dñi circūcidit iosue populū scdo cultus lapideis: t̄m hebreus habet nonaculis acutis. Nec intelligendū est q̄ idem hō itez. circūcidere. sed paruuli qui nati fuerant in deserto per quadraginta annos incircūcisi erant. alij ex mandato domini. alij s̄o ex negligentia parentum. alij s̄o ex eozūde cautela: ne forte morerentur progredi: et sic periditarentur paruuli. Facta autem circuncisione dixit domin⁹ ad iosue. Hodie abstuli a vobis opprobriū egypti. id ē preputiū. quod apud hebreos erat opprobriū immūdicie gentium. Ob hoc vocatum est nomē loci illius collis p̄putioꝝ vel galgala. id est reuelatio q̄si sacrificatiō. s̄m illd. Facta ē

Nota q̄ galgal quādoq̄ ponitur indeclī